

CZWARTEK

20 listopada 2008
rocznik LXIII • nr 135
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

TEMAT DNIA na str. 4:

Pilch:
Jestem
z krainy
napięć

Nowe tablice? Byle do wiosny

Ministerstwo Transportu RC od kilku miesięcy obiecuje, że przy drogach do miast i wsi na Zaolziu pojawią się nowe czesko-polskie tablice wjazdowe. Teraz mówi się o wiosnie przyszłego roku.

Wygląd tablic oznaczających początek i koniec obszaru zabudowanego (nazywanych potocznie tablicami wjazdowymi) ma ulec zmianie – w przypadkach tablic dwujęzycznych obie nazwy (czeska i polska) mają być umieszczone na jednej tablicy.

Już w maju tego roku Ministerstwo Transportu obiecywało „Głowski”, że do zmiany przepisu dojdzie w „horyzoncie kilku miesięcy”. Jak na razie jednak ciągle obowiązuje rozporządzenie, według którego nazwa gminy w języku mniejszości umieszczana jest na osobnej, niebieskiej tablicy. Przez to gminy, które w tym roku wprowadzały dwujęzyczność, zrezygnowały tymczasowo z dwujęzycznych tablic wjazdowych pomimo, iż decyzja dotycząca ich wprowadzenia została przez rady przyjęta.

– Mam nadzieję, że w przyszłym roku uda nam się sprawę dwujęzyczności doprowadzić do końca – liczy Halina Zawadzka, członek komisji ds. mniejszości narodowych w Trzycznie. W gminie wprowadzono w tym roku, korzystając z

W przyszłym roku polska nazwa zostanie umieszczona na tej samej białej tablicy, co czeska. Niebieska, na którą wskazuje jeden z głównych inicjatorów wprowadzenia dwujęzyczności, Bronisław Walicki, nie będzie potrzebna.

dotacji państwowej w wysokości 13 tys. koron, polskie napisy na budynkach publicznych i drogowych. Jedynym powodem, dlaczego nie

zainstalowano dwujęzycznych tablic wjazdowych, jest to, że urzędnicy ciągle czekają na wejście w życie nowego rozporządzenia. Podobna sytuacja jest w Cierlicku, gdzie

gmina otrzymała na realizację dwujęzyczności 18 tys. koron.

– Nowe rozporządzenie jest w fazie przygotowań, powinno wejść w życie najpóźniej wiosną przyszłego

roku – zapewnia „Głos” rzecznik prasowy resortu Karel Hanzelka.

Dwujęzyczne tablice, w miejscach publicznych na zasadach określonych w ustawie o gminach, zaczęto w RC wprowadzać w ub. roku. Możliwe jest to tam, gdzie mniejszość narodowa liczy co najmniej 10 proc. mieszkańców. Na Zaolziu chodzi o 31 gmin. Republika Czeska zobowiązana jest do składania raportów Radzie Europy dotyczących wdrażania postulatów zawartych w Europejskiej Karcie Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Pierwsze takie sprawozdanie minister ds. mniejszości i praw człowieka Džamila Stehliková wysłała w marcu. W dniach 10-12 grudnia przedstawiciele Rady Europy mają przyjechać do RC na kontrolę. W Ostrawie spotkają się 11 grudnia z przedstawicielami mniejszości polskiej. Uwagi dotyczące sprawozdania zostaną uzgodnione na spotkaniu roboczym w przyszłym tygodniu, któremu przewodniczyć będzie Bronisław Walicki. – Z mojej strony najważniejszy zarzut jest taki, że brakuje przepisów jasno określających praktyczne zastosowanie ustawy – mówi Roman Suchanek, pełnomocnik gminny Kongresu Polaków w Trzycznie. – Np. w art. 29 ustawy o gminach nie jest jasno powiedziane, kto ostatecznie decyduje o tym, czy dwujęzyczność w gminie zostanie wprowadzona, czy też nie.

DANUTA CHLUP

Dworce też już po polsku

BYSTRZYCA (ep) – Podróżnych jadących pociągiem od strony Trzyczna wita przed dworcem kolejowym w Bystrzycy dwujęzyczna tablica z nazwą miejscowości. Niestety – teraz jest zamalowana i zniszczona. Polskie nazwy już jakiś czas temu pojawiły się na bystrzyckim dworcu. Zobaczmy tam, obok czeskich, polskie napisy, np. „peron”, „wyjście” czy „biuro dyżurnego ruchu”. Bystrzyca jest bowiem pierwszą stacją, na której Czeskie Koleje wprowadziły dwujęzyczność. – Polskie napisy pojawiły się w ramach rekonstrukcji korytarza kolejowego – wyjaśnia Roman Wróbel, wicewójt gminy – Cieszymy się, że jesteśmy pierwsi. Zmiany przeprowadzane są w związku z modernizacją trasy kolejowej od Czeskiego Cieszyna do Mostów koło Jabłonkowa. Oprócz napisów, na terenie dworca polska wersja nazwy miejscowości pojawi się także na rozkładach jazdy, wprowadzanych 14 grudnia, oraz biletach. W przyszłym roku polskich napisów doczeka się kolejnych pięć stacji: Czeski Cieszyn, Trzyniec, Wędrzynia, Gródek i Mosty koło Jabłonkowa.

PYTANIE DO...

Eugeniusza Kiedronia, członka Komitetu Rady Rządu RC ds. współpracy z organami samorządowymi

Jakie znaczenie dla naszej mniejszości ma przygotowywana zmiana wyglądu dwujęzycznych tablic drogowych, polegająca na tym, że nazwa gminy w języku polskim będzie na tej samej tablicy, co nazwa czeska, a nie – jak dotychczas – na mniejszej, niebieskiej tablicy?

Rozporządzenie Ministerstwa Transportu z 2006 r. umożliwiło wprowadzenie dwujęzyczności na tablicach oznaczających początek i koniec gminy. W myśl nowelizowanego art. 29 ustawy o gminach możliwe jest to wszędzie tam, gdzie mniejszość narodowa w da-

Fot. DANUTA CHLUP

nej gminie liczy co najmniej 10 proc. mieszkańców. Na tej podstawie w niektórych gminach już od 2007 r. zaczęły się pojawiać tablice drogowe w języku polskim. W załączniku rozporządzenia był wzór takich tablic, który jednak nie jest zgodny z przyjętym standardem europejskim. Z tego też powodu Rada Europy zaleciła Republice Czeskiej, by zmieniła wygląd tablic oraz rozmiary i kolor pisma. Te właśnie zmiany mają być w najbliższym czasie przyjęte przez rząd czeski. (dc)

POGODA

czwartek

dzień: 5 do 9°C
noc: 6 do 2°C
wiatr: 8 – 12 m/s

piątek

dzień: 2 do 6°C
noc: 4 do 0°C
wiatr: 5 – 10 m/s

Lektor Uniwersytetu Śląskiego zamordowany w Kirgistanie

USTRON, BISZKEK (gc) – W Kirgistanie zatrzymano wczoraj obywatela Tadżykistanu podejzanego w sprawie zabójstwa w Biszkeku 28-letniego lektora języka polskiego Macieja Chowanioka z Ustronia. – Jest to obywatel Tadżykistanu Daleri Zolan – napisało w komunikacie kirgiskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Aresztowany ma zaledwie 16 lat.

Lektor języka polskiego, pracownik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach od roku prowadził na trzech uczelniach w Biszkeku zajęcia z języka polskiego. Do morderstwa doszło w nocy z niedzieli na poniedziałek w mies-

Fot. archiwum

kaniu Chowanioka. Lektor żył, gdy trafił na chirurgię szpitala Ministerstwa Zdrowia w Biszkeku. Miał dwie rany od noża w okolicach szyi. Zmarł w wyniku upływu krwi, gdyż nóż przeciął tętnicę. – Według aresztowanego, Polak zaczął czynić mu awanse. Zolan wyjął wtedy nóż i zadał cios w okolice szyi – podało MSW.

Mieszkaniec Ustronia był jednym z najwybitniejszych absolwentów UŚL, studiował filologię oraz socjologię, a następnie podjął studia doktoranckie na Wydziale Filologicznym. We wtorek Rada Wydziału podjęła decyzję o skierowaniu jego ukończonego doktoratu

do recenzji. – Chwilę potem dowiedzieliśmy się o jego śmierci. To był wstrząs – mówi rzeczniczka UŚL Magdalena Ochwat, która studiowała wspólnie z Mackiem: – To był bardzo wesoły, radosny i kreatywny człowiek. Wstrząśnięci są mieszkańcy Ustronia. Maciej Chowaniok od 1989 roku był członkiem Estrady Ludowej „Czantoria”. Był prezesem Stowarzyszenia Centrum Odpowiedzialności Społecznej w Ustroniu. Działał też w Zespole Pieśni i Tańca Akademii Ekonomicznej w Katowicach „Silesianie”. Brał udział w wyprawach naukowych do Mongolii, Chin, Wietnamu i Kambodży. Chowaniok był jednym z 98 lektorów języka polskiego, których do 34 państw delegowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki ■ MATRAS S.A. ■ MK PZKO Jabłonków

Wystawa Polskiej Książki

Kawiarenka pod Pegazem
21. 11. 2008 r., godz. 18.00
gość – Aleksandra Ziółkowska-Boehm
(Otwarta rana Ameryki)

Dom PZKO Jabłonków

sobota 22. 11. 2008 r., godz. 8.00-16.00
niedziela 23. 11. 2008 r., godz. 8.00-16.00
poniedziałek 24. 11. 2008 r., godz. 8.00-12.00
Wystawie towarzyszy kiermasz książek

GL-687

KRÓTKO

Szymeczek z wykładem
WĘDRYŃIA (ep) – W najbliższy poniedziałek do Urzędu Gminy w Wędrynie zawita prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, z wykładem o historii Śląska Cieszyńskiego. Prelekcję pt. „Wielokulturowe tradycje Śląska Cieszyńskiego w jego historycznych aspektach aż do dnia dzisiejszego” organizują Urząd Gminy i Komisja ds. Mniejszości Narodowych, a wysłuchają jej członkowie radny gminy i jej komisji oraz pracownicy.

Będzie nowy sprzęt

KARWINA (ep) – Nowe wyposażenie do pracowni komputerowych dostaną prawdopodobnie w przyszłym roku wszystkie karwińskie podstawówki. Miasto ubiega się o unijne fundusze na realizację projektu pod nazwą „Karwiński system informacyjny szkół podstawowych”. Nowoczesny sprzęt ma trafić także i do polskiej podstawówki w Karwinie Frysztacie. Jak poinformował jej dyrektor, Tomasz Śmiłowski, w planie jest całkowita wymiana wyposażenia pracowni komputerowej oraz zakup kolejnej tablicy multimedialnej.

Chcą euro na kościół

WISŁA (gc) – Parafia ewangelicko-augsburska w Wiśle Centrum chce dokończyć remont kościoła Apostołów Piotra i Pawła korzystając nie z datków parafian, ale z unijnej dotacji. Kościół Apostołów Piotra i Pawła, zbudowany w 1838 roku na miejscu dawnej drewnianej świątyni, swoi przy głównym miejskim deptaku w Wiśle. W tym roku parafia zakończyła remont frontowej elewacji i dzwonnicy. Wykonano też iluminację kościoła, wymieniono stolarkę okienną. W przyszłym roku kosztowne prace mają być kontynuowane. Brakuje tylko pieniędzy. Rada parafialna, w styczniu bieżącego roku zwróciła się do Ministerstwa Kultury z wnioskiem o dofinansowanie renowacji obiektu. Niestety odpowiedź była negatywna, dlatego postanowiono ubiegać się o środki unijne w ramach Narodowej Strategii Spójności. Dotychczas na remont kościoła parafia wydała 400 tys. zł. Aby zakończyć renowację, potrzeba ok. 800 tys. zł. Czy parafia otrzyma dotację okaże się w marcu przyszłego roku.

Nowa Muzyka odchodzi

CIESZYN (gc) – Po dwóch edycjach w Cieszynie Festiwal Nowa Muzyka opuszcza miasto. W przyszłym roku wróci do Katowic – dowiedziała się Gazetacodzienna.pl. – To, niestety, prawda – potwierdza informację Adam Pomian, organizator imprezy. – Miasto Katowice chce nam bardzo pomóc. Mamy już wstępne porozumienie – mówi nam Adam Pomian.

Kolej na dworzec?

CIESZYN (gc) – Polskie Koleje Państwowe zabrały się za podział parcel przy cieszyńskim dworcu. Miasto liczy, że to początek zmian. Cieszyn chce przebudować okolice dworca tak, aby był wygodny dla turystów i miły dla oka. Turysty, którzy przyjeżdżają do Cieszyna, narzekają, że miasto ma obskurny dworzec, obok którego w dodatku jest wielki plac przeładunkowy, który obecnie „robi” za dworzec autobusowy.

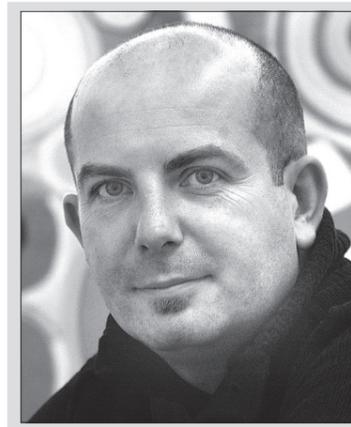
»Trzynastki« nie trzeba się bać

Z moich obliczeń wynika, że jestem trzynastym redaktorem naczelnym w historii „Głosu Ludu”. Dla mnie trzynastki zawsze były szczęśliwe, mam nadzieję, że teraz szczęśliwe będą też dla innych. Mieszkam (dotąd w spokoju) pod numerem 13, zeniłem się (ostatnie pięć lat było szczęśliwe, zobaczymy co dalej...) 13 września o godz. 13.00. Było też trochę innych prywatnych „trzynastek”, o których Czytelnicy niekoniecznie chcieliby czytać, więc na tym poprzestaną. Teraz bowiem najważniejsze jest, aby trzynastka była szczęśliwa również dla „Głosu Ludu”, jego wiernych Czytelników oraz całej redakcji. Wierzę, że będzie.

Na wniosek Rady Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, wydawcy „Głosu Ludu”, zastąpiłem na stanowisku szefa redakcji Beatę Schönwald, która kilka dni temu ustąpiła z funkcji.

Funkcję naczelnego od teraz będę sprawował w dwóch miejscach - tu, w Czeskim Cieszynie i w Cieszynie, gdzie od czerwca 2007 roku prowadzę internetowy dziennik Śląska Cieszyńskiego Gazetacodzienna.pl. Rada Kongresu Polaków oczekuje daleko idących zmian w „Głosie Ludu”, których efektem będzie poprawa kondycji gazety. Ktoś zapytał: *Jak on to chce zrobić, szefując dwóm redakcjom?* Odpowiem, że gdybym nie wierzył, że można, nie porwałbym się na „Głos Ludu”.

Zmiany, których wydawca oczekuje, zamierzam wprowadzić stopniowo, ale konsekwentnie. W niedługim czasie chcę „ubrać” Waszą, a teraz również już i moją gazetę, w nowoczesną szatę graficzną. Będzie w niej więcej nowych rubryk i ciekawych wieści z Zaolzia. Przybędzie też informacji z polskiej strony Ślą-

Mam 33 lata, urodziłem się i mieszkam w Cieszynie, mój znak zodiaku to Baran. Mam żonę Ewę i 2-letnią córkę Martę. Hobby: fotografia, podróże. W 2006 roku porwałem się na dwumiesięczną wyprawę na Mount Everest, dwa lata wcześniej przez miesiąc maszerowałem przez Spitsbergen. Zanim zostałem naczelnym Gazetacodziennego.pl, a teraz „Głosu Ludu”, m.in. przez 9 lat pracowałem w „Dzienniku Zachodnim”.

„Głos Ludu” ma być w końcu gazetą o Was i dla Was. Nawet jeśli naczelnym został człowiek z piętnem „trzynastki”.

WOJCIECH TRZCIONKA,
 redaktor naczelny
wojtek@trzcionka.pl

Bezrobocie nadal spada

REGION (mro) – W październiku w województwie morawsko-śląskim zarejestrowano 52 999 osób poszukujących pracy. To najmniejsza liczba od maja 1998 roku (w Karwińskim było to 16 520 osób, we Frydecko-Misteckim 6 161 osób). Stopa bezrobocia w całym województwie 31 października wynosiła 7,7 proc. (w Karwińskim 11,1 procent, we Frydecko-Misteckim 5,3 procent)

Urzędy pracy odnotowały, że na rozwój rynku pracy pozytywnie wpłynęło otwarcie zakładów „Hyundai” w Noszowicach. Teraz czynnikiem decydującym będzie pogoda i jej wpływ na zatrudnianie pracowników sezonowych w budownictwie, usługach, a także wpływ czynników ekonomicznych – silnej korony oraz problemów na rynkach światowych.

W październiku w wojewódz-

kich urzędach pracy zarejestrowało się 6 218 bezrobotnych, czyli najmniej od trzynastu lat. Najczęściej byli to ludzie bez kwalifikacji, ale także wykwalifikowani pracownicy, np. sprzedawcy, ślusarze, kelnerzy, kelnerki, robotnicy montażowi, kucharze, budowlańcy czy magazynierzy.

O pośrednictwo w poszukiwaniu pracy wnioskowało 218 osób parających się do tej pory prywatną działalnością gospodarczą. Było to o 57 osób więcej niż we wrześniu. Z ewidencji urzędów pracy wykreślono 7 700 osób ubiegających się o zatrudnienie, przy czym 4 748 z nich podjęło pracę lub otworzyło własną firmę.

Z drugiej strony zakłady pracy w województwie poszukują blisko 14 000 pracowników. Czyli na jedno wolne miejsce pracy w regionie przypada czterech chętnych.

Oszust z kocem

TRZYNIEC (dc) – Nieznanemu oszustowi udało się namówić 70-letnią kobietą do kupna małej gaśnicy, sygnalizatora pożaru, który włącza się nawet podczas gotowania, oraz koca, pod którym trzeba należy się schować, gdy w mieszkaniu wybuchnie pożar. Za ten „sprzęt” handlarz zażądał od starszej pani 10 tys. koron, a gdy dowiedział się, że nie ma gotówki, namówił ją do zaciągnięcia pożyczki, którą sam jej załatwił. Kobieta uległa namowom oszusta, który twierdził, że oferowane przez niego rzeczy musi kupić, ponieważ podpisał umowę o ich dystrybucji z właścicielem domu, w którym mieszka.

Podjętym jest przedsiębiorca z Hawierzowa. Według policji, za oszustwo grozi mu kara więzienia do dwóch lat.

Kryzys dotknął »Nową Karolinę«

OSTRAWA (mro) – Kryzys finansowy zaczyna kłaść się cieniem i na nasz region. Pierwszym jego symptomem jest zatrzymanie prac nad budową centrum handlowo-rozrywkowego w „Nowej Karolinie”. – *Jesteśmy zmuszeni przyhamować i okresowo przerwać prace budowlane do czasu, aż finansowanie projektu będzie definitywnie zabezpie-*

zione – podała spółka „Multi Development”. Media dodają, że spółka nie zdążyła załatwić kredytu na ok. 100 mln euro na budowę centrum, uzyskała jedynie środki na prace ziemne. Nadmienimy, że nie przewiduje się natomiast przerwania prac przy budowie biurowca „na Karolinie”, finansowanego przez Passerinvest Group.

Mniej trucizny

OSTRAWA/HAWIERZÓW (mro) – Po spotkaniu z mieszkańcami Radwanic i Bartowic (dzielnice Ostrawy, które najbardziej narażone są na zanieczyszczenia pochodzące z zakładów „ArcelorMittal Ostrawa”) w listopadzie przyszła kolej na spotkanie z radnymi Hawierzowa. Prezes zarządu „ArcelorMittal” Sanjay Samaddar przedstawił na otwartym posiedzeniu rady miasta plany obniżenia poziomu zanieczyszczeń emitowanych przez zakład. Mówił o realizowanym od niedawna projekcie odpylenia aglomeracji i zmniejsze-

nia emisji siarki (wartość inwestycji – 1,6 mld koron). Poruszył także sprawę realizowanych do końca tego roku proekologicznych działań, takich jak naprawa filtrów w stalowni czy instalacja urządzeń eliminujących tzw. brązowy dym. Poinformował, że huta przyjmuje wszelkie uwagi dotyczące jej wpływu na okoliczne środowisko naturalne. W tym celu można dzwonić na numer tzw. zielonej linii: 800 100 648. Na spotkaniu pojawiła się też informacja, że „ArcelorMittal” sfinansuje akcję sadzenia drzew na alei Głównej w Hawierzowie.

Czas przestroić antenę

REGION (mro) – Jak dostroić anteny zbiorcze i co się stanie, gdy „set-top box” zostanie dostrojony tylko do jednego „multiplexu” – na te i inne pytania odpowiadają pracownicy Czeskiej Radiokomunikacji (tel. 844 900 001) w związku z przechodzeniem na system cyfrowy w telewizji publicznej. – *Od 1 listopada odpowiadamy na średnio 200 pytań dziennie* – mówi Zdeněk Klečka, nadzorujący pracę centrum informacji. Aby pomóc jak największej liczbie abonentów, Czeska Radiokomunikacja na swoich stronach internetowych (www.radiokomunikace.cz) uruchomiła sekcję najczęściej zadawanych pytań oraz rad dotyczących anten zbiorczych. Tam też można znaleźć najnowsze informacje o cyfryzacji, terminach uruchamiania kolejnych multiplexów i parametrach emisji (kanałach oraz polaryzacji). Dodatkowo obejrzyć tam można mapy aktywności sygnału emitowanego z poszczególnych nadajników oraz przeczytać o dalszych planach firmy.

Przedsiębiorczość na pograniczu

KARWINA (ep) – Zaktywizować przedsiębiorców do ponadgranicznej współpracy starają się miasto Karwinia oraz Okręgowa Izba Gospodarcza w Karwinie. Obecnie realizują projekt „Rozwój kulturalnej i gospodarczej współpracy organów samorządów lokalnych i przedsiębiorców w regionie przygranicznym RC-PL”. W ramach tego projektu izba gospodarcza przygotowuje m.in. konkurs dla przedsiębiorców działających na pograniczu oraz konferencję na temat „Przedsiębiorczość po obu stronach granicy”. Z polskiej strony w projekcie uczestniczyć będzie partnerskie miasto Karwiny – Jastrzębie Zdrój. Do konkursu zgłaszać mogą się podmioty gospodarcze mające siedzibę albo oddział produkcyjny w Karwinie lub Jastrzębiu Zdroju i prowadzące co najmniej od dwóch lat działalność w następujących kategoriach: drobny przedsiębiorca, spółka zatrudniająca do 50 pracowników, spółka zatrudniająca powyżej 50 pracowników. Zgłoszenia należy składać do 28 listopada w biurze Izby Gospodarczej w Karwinie. Więcej informacji na stronie www.hkok.cz.

Sprostowanie

Do artykułu o konkursie „Kresy” (wtorek, 18 XI) wkraść się błąd. Laureatka jednej z dwóch równorzędnych II nagród w kategorii II, reprezentująca jabłonkowską PSP, nazywa się Katarzyna Niedoba, a nie – jak napisaliśmy – Krystyna. Panią Katarzynę serdecznie przepraszamy.
 (red.)

KUPON TACY JESTEŚMY 2008
 Nominowany do nagrody:
 Imię i nazwisko:
 Adres:
 Tel./e-mail:

O wystawie fotografii opowiadał Bogusław Słupczyński ze Stowarzyszenia „Sałas”.

Fotografia znad Osławy

CIESZYN (ep) – Z pogranicza Beskidu Niskiego i Bieszczad przywędrowały fotografie prezentowane w Piwnicy Muzealnej cieszyńskiego muzeum. Stare rodzinne zdjęcia zbierali wśród mieszkańców czterech wiosek w dolinie rzeki Osławy członkowie „Sałasza” – Stowarzyszenia na Rzecz Odnowy i Współistnienia Kultur (są oni równocześnie aktorami i twórcami Cieszyńskiego Studia Teatralnego). Była to część dużego projektu nagrodzonego w 2005 roku w konkursie Fundacji Kultury „Małe ojczyzny – tradycja dla przyszłości”. W ramach realizowanego przez „Sałas” programu „Szkoła dziedzictwa kulturowego pogranicza” powstał m.in. duży zbiór zdjęć z lat 1900-1980, obrazujących współistnienie na tym terenie Polaków i Ukraińców.

– Zdjęcia te przewędrowały aż 350 km, znad Osławy, z czterech wsi, z których dwie to wsie polskie zamieszkałe w większości przez ludność narodowości polskiej, a pozostałe dwie to wsie zamieszkałe przez ludność ukraińską lub, jak niektórzy uważają, ludność lemkońską – wyjaśnił założyciel stowarzyszenia, Bogdan Słupczyński. Takie zdjęcia można znaleźć w różnych domach

w całej Polsce. Te pochodzące z Morochowa, Mokrego, Niebieszczyń i Porąża mają jednak swoją specyfikę. Żyjące wspólnie społeczności polska, ukraińska i lemkońska zostały bezlitośnie potraktowane przez historię XX wieku, dlatego fotografie oglądamy przez pryzmat konfliktu polsko-ukraińskiego z lat 1944-1947, wysiedlenia ludności ukraińskiej i lemkońskiej, trudnego sąsiedztwa Polaków i Ukraińców. – Istotą tej fotograficznej prezentacji nie jest jednak jakieś historyczne naświetlenie problemu, ale przyjrzenie się „trwającemu człowiekowi”, który – mimo różnych społecznych systemów, ideologii – zawsze poszukuje piękna i harmonii z otaczającym go światem, poszukuje przyjaźni, miłości, dobrego sąsiedztwa – czytamy na ekspozycji.

Na wystawie zatytułowanej „Człowiek jest piękny” zobaczymy przede wszystkim portrety indywidualne i zbiorowe, bardzo mało tu zdjęć „w ruchu”. Twórcy wystawy postarali się, aby fotografie – zapis życia zwyczajnych ludzi – obudziły w nas świadomość historii, która określa tę społeczność. – Kiedy przybyliśmy tam po raz pierwszy w roku 2002, wiedzieliśmy, że jesteśmy

w miejscu, gdzie stykają się kultury, w miejscu, które dotknięte zostało tragedią wojny i tragedią bratobójczych walk trwających aż do roku 1948 – mówi Bogusław Słupczyński. – Nie ma tam właściwie rodziny, która nie zostałaby poszkodowana podczas II wojny światowej, ale i podczas następującej po niej lokalnej wojny polsko-ukraińskiej. Całą specyfikę tej sytuacji zaostrza fakt, że ten okres nigdy nie został opisany, nikt nie został osądzony i nikt nie został ukarany. Przez całe lata, aż do tej pory, ci ludzie żyją z poczuciem krzywdy, żalu i takiego moralnego braku zadośćuczynienia. A jaki cel mają działania stowarzyszenia „Sałas”? – Ja osobiście mam takie marzenie, żeby na tym terenie przywrócić relacje społeczne sprzed II wojny światowej. To może się wydawać nierealne, utopijne, bo przecież ludzie mają swoją pamięć, swoją historię, ale ja uważam, że w jakimś stopniu jest to możliwe do zrealizowania. Właśnie w oparciu o pamięć przeszłości, o wykonywanie wszystkiego tego, co było dobre w tamtych relacjach, co było piękne, co teraz może ludziom służyć i może ich ze sobą wiązać – dodaje Słupczyński.

W JASTRZĘBSKIEJ GALERII »CIASNA« Kopalnie i... kopacze (trochę historii)

Z okazji Barbórki Galeria „Ciasna” w Jastrzębiu – współpracując z dwoma kolekcjonerami: Władysławem Owczarzym z Zaolzia i Karolem Frankiem z Cieszyna – postanowiła przybliżyć zainteresowanym świat, który dla wielu jest światem nieznanym, pełnym mitów i wyobrażeń. Wystawa nazwana „Kopanie i... kopacze (trochę historii)” pokazuje przede wszystkim tradycje górnictwa węglowego w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim, mające swoje początki już w XVIII wieku.

Chodzi o fotografie dotyczące ponad 100-letniego okresu intensywnego wydobywania tego ważnego surowca. Dokumentują różnorakie przemiany i ważne wydarzenia. Prezentowane są nie tylko zdjęcia dawnych kopalń i ich wyposażenia, ale też zdjęcia załóg górniczych – pracowników dozoru technicznego, rzemieślników i dumnych ludzi w mundurach górniczych. Zaciekawiają zdjęcia obrazujące przemiany krajobrazu wokół kopalni na przestrzeni lat oraz dokumentujące nieszczęścia towarzyszące pracy pod ziemią. Wystawę wzbogaca też prezentacja krótkiego filmu z kwietnia 1924 roku, pokazującego zniszczenia i sytuację przy szybie „Gabriela” po wybuchu gazu.

Wystawę uzupełniają współczesne zdjęcia trzech fotografików: Radki Grimmowej – kierowniczką działu reklamy kopalni „CZM” w Stonawie (z podziemnych chodników i wyrobisk), Marka Santariususa – redaktora technicznego i fotografa „Głosu Ludu” (zdjęcia z likwidacji wież wyciągowych oraz panorama okolic wieży wyciągowej kopalni „Gabriela”) oraz Edmunda Kijonki (z koncertów reprezentacyjnej orkiestry górniczej „Májovak” i zdjęcia lotnicze zaolziańskich kopalni). Kierownik Galerii „Ciasna” Witold Englender pokazuje też na wystawie historyczne zdjęcia górnicze z własnej kolekcji

Ekspozycję, pokazującą współczesnym kawałek historii „naszej strony Olzy” i będącą symbolicznym hołdem dla człowieka zmagającego się z naturą, zwiedzać można do 12 grudnia w Galerii „Ciasna” (ul. Katowicka 17/25 w Jastrzębiu), od poniedziałku do czwartku w godz. od 9 do 16 oraz w piątek od 9 do 16. W inne dni i o innych porach – po telefonicznym uzgodnieniu wizyty (0-32) 47-16-456. (o)

Jednego z gości Galerii „Ciasna” oprowadza (przed planszą ze zdjęciami Marka Santariususa) autor wystawy, Władysław Owczarż.

»Śląsk« na urodzinach

Delegacja ZPiT „Śląsk” na czele z dyrektorem Adamem Pastuchem gościła w ub. weekend w Bratysławie. Artyści wzięli udział w dwóch koncertach w Teatrze Narodowym. Koncerty były dedykowane wybitnemu słowackiemu choreografowi Jurajowi Kubance z okazji jego 80. urodzin. Kubanka od lat współpracuje ze „Śląskiem” w Koszęcinie.

Tancerze „Śląska” zaprezentowali dwa tańce w choreografii Jubilata z programu „W Europie ze Śląskiem” oraz jeden ze sztandarowych utworów wokalnych w repertuarze zespołu pt. „Gdybym to

ja miała skrzydełka jak gaska”. Występ śląskich artystów został przyjęty przez słowacką publiczność entuzjastycznie.

Delegacja zwiedziła również siedzibę słowackiego zespołu „Sluk”.

Gośćmi drugiego koncertu byli m.in. przedstawiciele słowackich władz: prezydent Słowacji Ivan Gašparovič, minister kultury Marek Maďarič oraz minister sprawiedliwości Štefan Harabin. Dyrektor Zespołu „Śląsk” Adam Pastuch został uhonorowany Medalem im Juraja Kubanki przez Stowarzyszenie „Kubankowy Sen”. (wj)

Delegacja „Śląska” z Jurajem Kubanką.

MARIONETKI

FELIETON HALINY SIKORY

„Nad czym zaś tak myślisz” – Prezesowa przestraszyła Marynkę siedzącą w salonie. Biedna Marynka wyskoczyła z fotela i biegiem ruszyła do kuchni wstawić wodę na kawę.

„Cóż mnie straszysz, to ni możesz jak normalny człowiek zaklepać na dwyrze?” – obruszyła się Marynka. „Dyć gdybych, dejmy tymu, ciasto kroła, to bych móglą z tego przestraszynio cie nożym dżgnónć, no a co by potym było?”

„No potym to by už byli »Kryminalni«. Jo by aj zaklepała, ale widziałach przez okno, że siedzisz a myślisz, tóż zech cie nie chciała tym klepanim przestraszyć. Możesz mi powiedzieć, o czym żeś tak intensywnie myślała?”

„Powiym ci, mogym ci powiedzieć. Jo myślała o tej dwujynzyczności, co to jóm wprowadzajóm a fórt majóm z tym problemy”.

„I na cóż żeś przyszła? To mnie ganc interesuje, na co żeś eszcze nowego móglą przejść”.

„A boch se dowiedziła, że w Anglii normalnie ku policajtom zatrudniajóm polskich tłumaczy, coby se z Polokami móglą domówić. A u nas?”

„Marynko, jo wiyim, że ty byś chciała dobrze, ale u nas wszyscy tym policajtom rozumióm, tak czymu by mieli mieć tłumacza? W Anglii to už je inszo inszość”.

„Widzisz, a tu je tyn problem, mówisz jak szkopyrtok. Jak napisy polski chcymy, tak to prawie szkopyrtocy wrzeszczóm, że czymu, dyć po czesku rozumiymy”.

Prezesowa zalała się rumieńcem, krew się w niej wzburzyła. „Jak ty mnie, Prezesowóm, możesz o szkopyrtoctwo oskarżać!”

„Nie obrażej se, Prezesowo, bo po czynsi moosz prowde. Po co nóm tłumacz, skoro rozumiymy. Óno jak už, tak by my potrzebowali policajtom, kierzi po polsku albo po naszymu umióm mówić. Tak samo urzyndnicy. Coby tam, kaj sóm Polocy, ci urzyndnicy musieli polski znać. Coby my se tu jak u siebie czuli” – próbowała udobruchać Prezesową Marynka.

„Ja, Marynko, nny że to zależy od ludzi. A jacy ludzie sóm, to my dobrze wiyim. A zanim se ci ludzie zmiynióm, to eszcze dlógo trwać bedzie”.

„No ja Prezesowo, ale jak se ci ludzie zmiynióm, to nas už tu może nie być” – posmutniała Marynka.

sikorova@glosludu.cz

Tłumacze w policji

Jestem z krainy napięć

Miło wziąć nagrodę ze swoich stron, ponieważ najtrudniej przekonać „swoich”. Odbierając Cieszyńiankę mam poczucie tego, że się w Wiśle i regionie do czegoś przydadę – mówi Jerzy Pilch. Pisarz, publicysta i dramaturg pochodzący z Wisły został uhonorowany laurem Honorowej Złotej Cieszyńianki.

Czy zakręciła się panu łza w oku, gdy usłyszał pan „Ojcowski dom”?

Ja jestem w ogóle miękki człowiek. Nie jestem płacziwy, ale skłonny do łez. Jestem z tych, co płaczą w kinie i w takich sytuacjach, jak ta dzisiejsza.

Jak pan odbiera przyznanie wyróżnienia?

Generalnie jestem za przyjmowaniem wyróżnień i nagród, które są mi przyznawane. Cieszę się z nich bardzo. Cieszyńianka uradowała mnie, ponieważ w „chałupie” nikt nie jest prorokiem, niezwykle trudno nim być. Miło wziąć nagrodę ze swoich stron, ponieważ najtrudniej przekonać „swoich”. Posłuszę się tu pewną opowieścią. Gdy pracowałem u Andrzeja Mleczki w Krakowie, przynosił mi swoje rysunki. Zaznaczył należy, że mnie wówczas na świecie nie było jako pisarza, ja byłem sprzedawcą po polonistycę. Pokazywał mi te rysunki a ja się strasznie mądrzyłem na ich temat. Andrzej tak sceptycznie kiwał głową i mówił: „Naj-

ważniejsze żeby się chłopakom podobało”. To jest sedno sprawy, najważniejsze, żeby podobało się chłopakom z naszych stron, krajanom, to jest bardzo trudne i nie zawsze przychodzi. Odbierając Cieszyńiankę mam poczucie tego, że się w Wiśle i regionie do czegoś przydadę.

Czy trudno było przekonać „swoich” do twórczości, którą pan uprawia?

Pokonałem pewne stopnie przekonania moich krajan do tego, że to co piszę nie jest „jeny naśmiewaniem się”. Tę drogę przeszedłem, jak sądzę. Może nie do końca, ale w znacznej części tak.

Które z pana książek częściowo lub w całości powstawały na Śląsku Cieszyńskim?

Ja z racji moich częstych podróży wszystko piszę trochę tu, trochę tam.

W jakim stopniu pochodzenie z tych stron zaważyło na pana twórczości?

Wyniosłem z domu, z tych stron pewien instynkt pisarski, a mianowicie to, że żeby opisać świat nie trzeba, przynajmniej w moim wypadku, wyruszać dookoła tego świata. Wystarczy ruszyć w podróż dookoła starej chałupy moich dziadków. Mam poczucie, że ruszyłem w tę podróż i nie zrobiłem jeszcze jednego porządnego okrażenia, a chciałbym jeszcze parę zrobić.

Jak często bywa pan w Wiśle?

Przejeżdżam tu bardzo często, niekiedy wydaje mi się, że za często. To są takie pobyty tygodniowe, czasem kilkudniowe, co dwa, trzy tygodnie. Ja nie miałem i nie mam poczucia długiego rozstania z Wisłą. Najdłużej od czasu mojego urodzenia nie było mnie tu około trzech miesięcy, a powodem tego był wyjazd do Ameryki.

Urodził się pan w rodzinie ewangelickiej. Czy wpłynęło to na pana twórczość?

Zawsze podkreślam moje korzenie ewangelickie, moją ewangelicką

Statuetka Honorowej Złotej Cieszyńianki przyznawana jest od 1997 roku. Jej laureatami w latach poprzednich byli: Jerzy Buzek, Jan Olbrycht, Daniel Kadłubiec, Antoni Michałek, Janusz Guziur, Tadeusz Kubok, Małgorzata Mendel-Miśka i Andrzej Faruga. Nagroda przyznawana jest przez Zgromadzenie Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej, w którym zasiadają burmistrzowie i wójtowie wszystkich gmin powiatu cieszyńskiego, osobom, które w szczególny sposób zasłużyły się dla Śląska Cieszyńskiego.

Jerzy Pilch urodził się w Wiśle w 1952 roku. Jest absolwentem filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie jest felietonistą „Dziennika”. Wcześniej swoje teksty publikował w „Tygodniku Powszechnym” i „Polityce”. Pisarz jest laureatem wielu prestiżowych nagród literackich w tym nagrody im. Kościelskich w 1989 roku za „Wyznania twórcy pokątnej literatury erotycznej” i nagrody Nike za powieść „Pod Mocnym Aniołem” w 2001 roku. Opublikował też m. in. „Spis cudzołóżnic”, „Tysiąc spokojnych miast”, „Inne rozkosze”, „Bezpowrotnie utraconą leworęczność”, „Pod Mocnym Aniołem”. Napisał scenariusze do „Złotego szalika” i „Miłości w przejściu podziemnym”. Wystąpił również w filmie Witolda Adamka „Wtorek”, gdzie zagrał rolę właściciela fabryki krasnali ogrodowych i konesera kobiecych wdzięków. Jerzy Pilch jest też fanem futbolu i jednym z najbardziej znanych kibiców Cracovii.

tożsamość. To daje barwę mojemu pisaniu. Wiem jednak dobrze, że siła i piękno tej ziemi nie polegają na tym, że mieszkają tu luteranie. Siła i piękno tej ziemi polega na tym, że mieszkają tu luteranie razem z katolikami. Wszystko to, co jest darem tego pogranicza, tego napięcia, stanowi bezcenne dary mojego pisarstwa.

Jakie znaczenie ma dla pana gwara?

Moja dwujęzyczność jest źródłem bogactwa językowego. Jako dziesięcioletni intelektualista w okularach znalazłem się na początku lat 60. w Krakowie i miałem tam pewne problemy z językiem polskim, który teraz jest moim zawodem. Nie były to problemy natury komunikacyjnej, ale pewne zahamowania fleksyjno-składniowe. Wówczas śp. ojciec, delikatnie mówiąc, nakłonił mnie do głośnego czytania Trylogii. W ten sposób dochodziłem do języka literackiego. To było rozstrzygające, ponieważ dla fachu pisarskiego najważniejsza jest świadomość języka, jako czegoś większego niż źródła komunikacji. Jest to w moim przypadku źródło zabawy i twór-

zości. Ziemia cieszyńska, ta kraina napięć jest pod tym względem bardzo mocna edukacyjnie. Trzeba mówić precyzyjnie, ważyć każde słowo, bo można powiedzieć coś nieodpowiedzialnego i mieć niejakie perypetie. Dokładnie mówiąc: Nie daj Panie Boże coś bulknąć, bo cię zeżerem.

Gdzie teraz jest pana miejsce?

Niezręcznie jest powiedzieć mi, że Wisła nie byłaby tu tak oczywistym miejscem – ona powoli się nim staje. Dla mnie wszystkie te trzy miejsca: Wisła, Kraków, Warszawa są moje. Każde z nich ma swoje walory, z każdym mam pewien kłopot. Najwięcej czasu z mojego blisko 60-letniego życia, bo prawie 40 lat spędziłem w Krakowie, znam to miasto i jest to bardzo ważne doświadczenie. Wisła i spędzone w niej dzieciństwo jest rozstrzygające, później lata poznawania Krakowa, a ostatnio nieoczekiwana, już blisko dziesięcioletnia przygoda z Warszawą... Każde z tych miejsc jest dla mnie ważne.

Rozmawiał:
JANUSZ ZIĘBA

PO SZEŚCIU LATACH MILCZENIA NA POLICJĘ ZGŁOSIŁ SIĘ MORDERCA 26-LETNIEJ EKSPEDIENTKI IZABELI S.

Mordercę gryzło sumienie

Najgłośniejsze zabójstwo ostatnich lat w Cieszyńsku na pracownicy hurtowni przy ul. Liburnia wyjaśnione! Po sześciu latach milczenia na policję zgłosił się morderca 26-letniej ekspedientki Izabeli S., która zginęła od strzału w brzuch! Jak ustaliła Gazetacodzienna.pl, to 28-letni Bogusław Ż. z Cisownicy, któremu pomagał o trzy lata młodszy kolega Radosław B. z tej samej wsi.

Zabójstwo wstrząsnęło Cieszyńszczyzną. Był 20 listopada 2002 roku. Godz. 15.45. Do hurtowni chemicznej przy ul. Liburnia wpada zamaskowany mężczyzna i żąda od ekspedientki wydania pieniędzy. Zdziwiona kobieta jest w szoku. Nie może się odezwać. Bandyta nie czeka na odpowiedź i strzela. 26-lątka zostaje trafiona w brzuch. Pada za ladę. Napastnik wyciąga 440 zł z otwartej kasy i ucieka.

W czasie napadu w sklepie były w sumie trzy osoby, dwie ekspedientki i klientka. – Kasa była otwarta, bo akurat obsługiwałyśmy klientkę, więc napastnik nie miał problemu z zabraniem pieniędzy – wyjaśniał dzień po napadzie pracownik hurtowni. – Widziałem, jak ten zamaskowany człowiek ucieka. Byłem w pokoju obok. Też mierzył do mnie z broni, ale zatrzasnął drzwi. Potem przez

okno widziałem, jak wsiada do poloneza. Ktoś musiał na niego czekać.

26-letnia ekspedientka trafiła na stół operacyjny Szpitala Śląskiego. Okazało się, że kula przeszła ją na wylot, powodując poważne obrażenia wewnątrz wątroby. Dwa dni po napadzie kobieta zmarła. Jej pogrzeb przerozdził się w manifestację przeciwko przemocy. Młodzież nie mogła pogodzić się z bezsensowną śmiercią. Zorganizowała marsz milczenia, który zgromadził 1500 osób. – Nie wiem, czy ten marsz wpłynie na to, że policja ujmie sprawcę morderstwa, ale przynajmniej zwrócić uwagę ludzi na problem – tłumaczył jeden z uczestników pochodu.

Właściciel hurtowni wyznaczył nagrodę dla osoby, która wskaże mordercę. Zgłaszała się jednak tylko pijackowie chcący wyludzić pieniądze na alkohol. Wiele do sprawy nie wnieśli też świadkowie ucieczki poloneza. Po ośmiu miesiącach śledztwa, powodu nie wykrycia sprawców, Prokuratura Rejonowa w Cieszyńsku umorzyła śledztwo.

Sprawa umarła na lata... do wtorku, kiedy do cieszyńskiej Komendy Powiatowej Policji przyszedł 28-letni mężczyzna, mieszkaniec – jak ustaliliśmy – Cisownicy. Bogusław Ż. podszedł do dyżurnego i oświadczył, że przed

sześcioma laty zabił kobietę. – Nie mógł z tym żyć. Sumienie go gryzło – mówi Ireneusz Brachaczek, rzecznik prasowy KPP w Cieszyńsku.

W dniu morderstwa mieszkaniec Cisownicy miał 22 lata, był więc młodszy od ofiary. Liczył, że w hurtowni znajdzie więcej pieniędzy. Zabił, jak twierdzi, „bo tak wyszło”. Po prostu puściły mu nerwy i strzelił. Śledczym opowiedział, że miał współnika, który czekał na niego w polonezie. Policja wraz z prokuraturą odnalazła już mężczyznę, również mieszkającego w Cisownicy. To Radosław B. Dzisiaj ma 25 lat.

Właściciel hurtowni, w której doszło do zabójstwa liczy, że sprawcy zostaną szybko postawieni przed Temidą i sprawiedliwie osądzeni. – Będziemy musieli przez to wszystko przejść jeszcze raz – mówi nam Zbigniew Kreczko.

Bogusław Ż. i Radosław B. zostali tymczasowo aresztowani. Pierwszy usłyszał zarzut zabójstwa – grozi mu dożywocie. Jego kompan, któremu prokuratura stawia zarzut rozbójcu z użyciem niebezpiecznego narzędzia, może pójść do więzienia na 15 lat.

Jak dowiedzieliśmy się, obaj mężczyźni staną przed sądem najwcześniej za pół roku. Do tego czasu przejdą m.in. badania psychia-

Morderca zgłosił się na policję po sześciu latach milczenia.

tryczne. Jednym z koronnych dowodów w postępowaniu przed sądem ma być broń, z której przed sześcioma laty strzelał Bogusław Ż. Przez cały ten czas trzymał ją w ukryciu, a teraz oddał w ręce policji.

WOJCIECH TRZCIONKA

CZWARTEK 20 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Vipo i przyjaciele **9.00** Jedyńkowe przedszkole **9.30** Owocowe ludki - Czarnoksiężnik **10.00** Moda na sukces (s.) **10.50** 300% normy (teleturniej) **11.25** Celownik **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Prawdziwa wyprawa do Arktyki **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.15** Pomysł na mieszkanie - Pokój małego chłopca **15.40** Kuchnia z Okrasą **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Terminator - Kroniki Sary Connor **21.10** Londyńczycy **22.05** Sprawa dla reportera **22.50** Śmierć za śmierć **0.25** Łoskot! **0.55** Za linią frontu **2.40** Notacje - Rut Wermuth-Burak.

TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **7.10** Globert przedstawia niezwykły świat natury **7.40** Pomocnik świętego Mikołaja **10.15** M jak miłość (s.) **11.10** Święta wojna - Energo-oszczędny **11.40** Rezerwat namiętności - Podejrzenia **12.40** Koło fortuny **13.15** Jean-Michel Cousteau morskie przygody - Rekiny w niebezpieczeństwie **14.15** Everwood (s.) **15.05** Pogoda na piątek **16.00** Pojedynkę nie na żarty **17.00** Bulionerzy **17.30** Nie ma to jak hotel **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Trzeci oficer - Mechanizm zegarowy **21.40** Dr House (s.) **22.35** Warto rozmawiać **23.30** 997 (mag.) **23.55** Grzechy po polsku **0.30** Panorama **0.50** Uzależnienie **2.20** Europa da się lubić - Letnia przygoda **3.05** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** TV Katowice poleca **8.00** Serwis info flesz **8.03** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Info poranek **8.45** Ślązaków portret własny **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.03** Studio Senat **16.45** Aktualności **17.00** Cud zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **17.15** Komentarz świat **17.46** Biznes **18.00** Aktualności **18.45** Nasz reportaż **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier bliżej Ciebie **22.18** Minął dzień **22.52** Biznes **23.45** Okradanie kolebki cywilizacji **0.41** Minęła 20-ta **1.25** Telekurier bliżej Ciebie **1.48** Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Dotyk anioła (s.) **9.00** Miodowe lata - Wspólny wróg **9.55** Rodzina zastępcza plus **10.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **11.25** Na kocią łapę **11.55** Nowe przygody Tequili i Bonettiego **13.00** Fabryka Gwiazd **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.40** Miodowe lata - Trup w szafie **17.30** Fabryka Gwiazd **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Na kocią łapę **20.00** Tylko miłość (s.) **21.00** Piotr Bałtroczyk na żywo **22.35** Gotowe na wszystko **23.35** Dorota Gawryluk - konfrontacje **0.35** Miasteczko Point Pleasant **1.25** Ale kasa **2.25** Tajemnice losu **3.25** Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Powroty archiwalne **9.55** Godzina ognia (film USA) **11.30** Muzyczna rewia **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina, szkoła i ja (mag.) **13.50** Córki McLeoda (s.) **14.35** Potyczki Amy (s.) **15.20** Urok europejskich wybrzeży **15.25** Cudowny świat: Pashmina (cykl dok.) **15.45** Złote rączki **16.00** Meduza (lista przeb.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Ogród - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Aneta dla fundacji „Světluška” 2008 (transmisja koncertu charytatywnego) **21.00** Talk show M. Jilkovej **21.50** Poker (mag.) **22.20** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **22.25** Deadwood (s.) **23.25** Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) **0.10** Taxi **0.40** Córki McLeoda **1.25** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Nie mam pracy (mag.) **9.35** Ten nasz czeski charakter

10.05 Szlakiem gwiazd (cykl dok.) **10.30** Pogotowie kulinarne **11.00** Styl (mag.) **11.25** AZ-kwiz **12.00** Pod pokrywką (mag. kul.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Dołącz do nas **13.00** Nie poddawaj się **13.15** Labirynt **13.45** Tom w kozłej skórce (bajka) **14.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **14.55** Exit 316 **15.15** Królestwo dzięki natury: Dziennik rodziny słoni (cykl dok.) **15.45** Świat na torach (mag.) **16.05** Pryzmat **16.25** Planeta nauki **16.55** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja na lodzie) **19.30** Wiadomości w języku migowym **19.40** Film o serialu „Szpital na peryferiach - nowe losy” **20.00** My i Matterhorn, Matterhorn i my (dok.) **21.00** Historie.cs (mag.) **21.55** Piękne straty (talk show) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Czechosłowacki tygodnik filmowy **23.25** Klub Filmowy: El Mariachi (film meks.-USA) **0.45** Kolacja z prezydentem (dok.) **1.40** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Moja macocha jest kosmitką (film USA) **11.35** Ulica (s.) **12.20** Detektyw Monk (s.) **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.10** Gwiazdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.25** Comeback (s.) **22.00** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.55** Sekcja 8. (film USA-niem.) **0.45** Agenci NCIS (s.) **2.05** Na własne oczy.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzieciół Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Will & Grace (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Bliźniacy (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.25** Kości (s.) **0.25** Sprawa dla dwu (s.) **1.35** Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 21 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Małgosia i bućki - Ośmiornica w ogrodzie **9.00** Miliaki książkowe **9.15** Zoo bez tajemnic **9.30** Ranczo pod Zieloną Siódmką - O tym, jak zaczęliśmy hodować konie (s.) **10.00** Moda na sukces (s.) **10.50** Psi psycholog **11.15** Celownik **11.25** Zapytaj prawnika **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Gdzie przyszłość przeszłości czapkuje **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Piękne umysły - Płeć mózgu **15.00** Wiadomości **15.14** Mamy MAMY **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Rzym - Kalendarz lutowy **21.20** Powódź (film USA) **23.05** Zbrodnia ferpekcyjna (film hiszp.) **0.55** Życie po życiu **2.30** Notacje - Ks. Jerzy Bryła.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **7.10** Globert przedstawia niezwykły świat natury **7.40** Pomocnik świętego Mikołaja - Tajemnice drzwi **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość (s.) **11.10** Rusz głową **12.45** Wojciech Cejrowski boso przez świat **13.15** Dzięki Bogu już piątek! **13.50** Róża Gali bis **14.50** Czas honoru - Szanowny pan Gestapo **15.50** Tak to leciało! **16.50** Bulionerzy - Wspólnota **17.20** Przygody psa Cywila - Niewypały **17.50** Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Dzieciaki górą **20.00** Gwiazdy tańczą na lodzie **22.50** Mięsiąc miodowy z mamusią (film USA) **0.30** Panorama **0.50** Poczłótkowy bandyta **2.35** Dzięki Bogu już piątek! **3.00** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Cud zdrowia **8.03** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Info poranek **8.45** Tygodnik regionalny **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.00** Studio Senat **16.45** Aktualności **16.50** Tramwaje śląskie **17.00** Kronika miejska - Katowice **17.15** Komentarz świat **17.45** Biznes **18.00** Aktualności **18.30** Pod górę **19.10** Trudny rynek **19.40** Wokół nas **19.55** TV Katowice zaprasza **20.11**

Forum **21.06** Telekurier bliżej Ciebie **22.18** Minął dzień **22.52** Biznes **23.05** Sportowy wieczór **23.45** Pod prąd **0.26** Półkownicy **1.13** Forum **1.55** Telekurier bliżej Ciebie **2.16** Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.00** TV market **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **7.55** Dotyk anioła (s.) **8.55** Ranking Gwiazd **9.55** Rodzina zastępcza plus (s.) **10.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **11.25** Na kocią łapę **11.55** Nowe przygody Tequili i Bonettiego **13.00** Fabryka Gwiazd **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Tylko miłość (s.) **17.30** Fabryka Gwiazd **18.00** Pierwsza miłość **18.50** Wydarzenia **19.30** Na kocią łapę **20.00** Fabryka Gwiazd **22.00** Studio Lotto **22.05** Egzorcysty Emiliy Rose (film USA) **0.45** Dzień sądu ostatecznego **2.25** Ale kasa **3.25** Tajemnice losu **4.25** Zakazana kamera **5.05** Nocne randki.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Powroty archiwalne **9.45** Matěj Kopecký (dok.) **10.15** Program muzyczny **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina, szkoła i ja (mag.) **13.50** Córki McLeoda (s.) **14.35** Hau! (s.) **15.00** Tom (s. anim.) **15.25** Taylor ma problemy (s.) **15.50** Świat Elmo (s. anim.) **16.05** Babar (s. anim.) **16.30** Labirynt **17.00** Za szkołę (kwiz) **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmana **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wycieczka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Szpital na peryferiach - nowe losy (s.) **21.05** 13. komnata P. Rezka **21.35** Talk show Jana Krausa **22.30** Seks w wielkim mieście (s.) **23.00** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **23.05** Stań przy mnie (film USA) **0.35** Córki McLeoda (s.) **1.20** Wszystko party (talk show) **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Według prawa **10.00** Pieskie życie (mag.) **10.30** Wiadomości od J. Ślikowej **11.00** Historie domów (pr. cykl.) **11.15** Ciągniki 2008 (wyśc. samoch.) **11.25** AZ kwiz **12.00** Ogród - to sztuka (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Ten nasz czeski charakter **13.15** Game Page (mag.) **13.30** Ja i moja rodzina (s. dok.) **13.45** Futuroskop **14.10** Złote rączki **14.30** Meduza (lista przeb.) **15.00** Sportowcy świata (cykl dok.) **15.30** Żeglarstwo: Fastnet Race 2007 (dok.) **15.55** Piękno europejskich wybrzeży **16.00** Cudowny świat: Pashmina (cykl dok.) **16.20** Kwartet (mag.) **16.45** Program ekologiczny **17.00** Francja (cykl dok.) **17.20** Dołącz do nas (pr. ekol.) **17.35** Nie poddawaj się **18.00** Kosmopolis (mag.) **18.25** Nadal tutaj jestem - Miłoś Hájek **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Hau! (s.) **20.00** Cudowna planeta (cykl dok.) **20.55** Biuro (s.) **21.25** Historia muzyki brazylijskiej (dok.) **22.20** Urok europejskich wybrzeży **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Magazyn golfa **23.30** Gorodok **23.55** Gorączka piątkowej nocy **0.40** Musicblok **1.10** Płoština (dok.) **2.05** My i Matterhorn, Matterhorn i my (dok.)

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Julie Lescaut (s.) **11.25** Ulica (s.) **12.15** Detektyw Monk (s.) **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Gwiazdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Jak poeci nie tracą nadziei (film czes.) **22.30** Witajcie w dżungli (film USA) **0.25** Młode strzelby II (film USA) **2.45** Tabu.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzieciół Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Will & Grace (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Bliźniacy (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Zgadnij, kim jestem (kwiz show) **21.20** Co się wydarzyło w Madison County (film USA) **0.05** Dzień próby (film USA) **2.25** Zadzwoń do jasnovidza.

POLONIA

PIĄTEK 21 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Budzik - Przetwory **9.00** Trzy Szalone Zera (s.) **9.30** Laboratorium XXI wieku (mag.) **9.50** Pomorskie krajobrazy - Jezioro Bobięcińskie **10.10** Kultura nie zna granic - Płyn dźwięczny głosie (rep.) **10.35** Z daleka, a z bliska **11.15** Polska z bocznej drogi - Lekcja polskości **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Złoty Stok na weekend **13.10** Hity satelity **13.30** Teatr przypomnień - Firma **14.55** Najbardziej lubię grać (rep.) **15.20** Jestem przy Tobie (rep.) **15.40** Gdzie przyszłość przeszłości czapkuje (rep.) **15.55** Złote Kaczki magazynu Film 2008 - Stulecie Polskiego Kina - Komedia **16.40** E-lementarz (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **17.30** Kultura nie zna granic - Płyn dźwięczny głosie (rep.) **17.55** Złoty Stok na weekend **18.20** Hity satelity **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Misiaki (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Na dobre i na złe (s.) **21.30** Porozmawiaj z... **22.00** Kino Sąsiadów - Święto przebiśniegu (film czechosł.) **23.25** 44. Studencki Festiwal Piosenki - koncert laureatów **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Złoty Stok na weekend **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Misiaki (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Na dobre i na złe (s.) **3.15** Porozmawiaj z... **3.45** Hity satelity **4.00** Kino Sąsiadów - Święto przebiśniegu (film czechosł.) **5.25** Kultura nie zna granic - Płyn dźwięczny głosie (rep.)

SOBOTA 22 LISTOPADA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Dla niesłyszących - Echa Panoram **8.30** Piersień i róża (s.) **8.55** Opowieści wiatru i morza (mag.) **9.15** Złotopolscy (s.) **9.45** Transmisja Mszy Świętej **12.45** Pamiętaj o mnie **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Dziękujemy za solidarność - Aleksander Zając **14.10** Dzika Polska - Maworek pomarszczony (dok.) **14.40** Made in Poland **15.05** Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) **15.45** Magazyn przechodnia - Marzenia **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Pamiętaj o mnie **17.30** Tyle jest muzyki (dok.) **18.25** M jak miłość (s.) **19.15** Król Maciuś Pierwszy (s.) **19.30** Wiadomości **20.10** Ranczo (s.) **21.00** Kabaretowa Noc Listopadowa **21.55** 300% normy **23.00** Psy (film pol.) **0.45** Wygrzywam najcenniejsze (dok.) **1.10** Król Maciuś Pierwszy (s.) **1.30** Wiadomości **2.00** Ranczo (s.) **2.50** M jak miłość (s.) **3.35** Pamiętaj o mnie **3.50** Złotopolscy (s.) **4.15** Psy (film pol.)

NIEDZIELA 23 LISTOPADA

6.00 Klan (s.) **7.50** Śniadanie na podwieczorek **8.45** M jak miłość (s.) **9.30** Ziarno (mag.) **9.55** Mordziaki - Groźny olbrzym **10.25** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **10.50** Złotopolscy (s.) **11.15** Pamiętaj o mnie **11.25** Bzik kulturalny (mag.) **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.15** Dom (s.) **15.45** Dole i niedole Ułana Krechowickiego (rep.) **16.15** Skarby nieodkryte **16.35** Zaproszenie - Pamiętki Wielkiej Miłości **17.00** Teleexpress **17.15** Rozmowy na temat... **17.25** Pamiętaj o mnie **17.40** Londyńczycy (s.) **18.25** M jak miłość (s.) **19.10** Sceny z życia smoków (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Głina (s.) **20.55** Szansa na Sukces - Zakopower **21.50** Szkoła gadać **22.10** Czas dla kibica - Koszykówka kobiet **24.00** M jak miłość (s.) **0.45** Ziarno (mag.) **1.10** Sceny z życia smoków (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Głina (s.) **2.50** Zaproszenie - Pamiętki Wielkiej Miłości **3.10** Złotopolscy (s.) **3.35** Pamiętaj o mnie **3.45** Dom (s.) **5.20** Dole i niedole Ułana Krechowickiego (rep.) **5.45** Rozmowy na temat...

PONIEDZIAŁEK 24 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Jedyńkowe Przedszkole **9.00** My Wy Oni (mag.) **9.30** Szkoła gadać **9.50** Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) **10.35** Tyle jest muzy

WSPOMNIENIA

*Dzieci nie umierają, dzieci tylko zasypiają,
żeby się budzić każdego ranka
we wspomnieniach swych bliskich.*

Dziś, 20 listopada 2008 mija 5. rocznica, gdy od nas na zawsze odeszła nasza Ukochana

DOROTKA MROWIEC

zamieszkała w Suchej Górnej. Kto ją znał – niechaj wspomni, kto kochał – nie zapomni. Z miłością wspominają rodzice, siostra z mężem oraz najbliżsi. AD-143

*Kto kochał, nie zapomni,
kto znał, niechaj wspomni.*

Dnia 21 listopada 2008 minie 10. rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze

śp. PAWEŁ KANTOR

z Bystrzycy. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę zadumy proszą najbliżsi. GL-694

*Wieczny odpoczynek
racz Mu dać, Panie...*

Dziś mija 2. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. MUDr. STANISŁAWA MENDREKA

z Czeskiego Cieszyna. O wspomnienie, modlitwę i chwilę cichej zadumy proszą najbliżsi. GL-697

NEKROLOGI

Składamy serdeczne podziękowania Ojcu Maksymilianowi OFM z parafii w Starym Boguminie za dostojne przeprowadzenie obrzędów pogrzebowych

śp. KORNELA KALINY

z Suchej Górnej, przedstawicielom Rodziny Katyńskiej za udział i wzruszające słowa oraz również krewnym, przyjaciółom i znajomym za udział, kwiaty i wieńce. Zasmucona rodzina. GL-702

*Ale mnie już nie będzie,
tylko grób, cień i trawa.
A na grobie listeczki
złoży jesień łaskawa.*

Henryk Jasiczek

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 17. 11. 2008 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. ZOFIA KOWALCZYK

z Trzyńca. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 21 listopada 2008, na życzenie Zmarłej w kręgu najbliższych. Wyrazy wdzięczności kierujemy pod adresem personelu oddziału OP szpitala w Trzyńcu na Sośnie, pod kierownictwem ordynatora MUDr. Skalkowej i siostry oddziałowej M. Cieniałowej. Zasmucona rodzina. AD-147

CO W TERENIE

CIERLICKO, STANISŁAWICE – Klub Kobiet MK PZKO podaje do wiadomości, iż zajęcia robótek ręcznych przesunięte są z czwartku 20. 11 na czwartek 27. 11. o godz. 15.30 w DPŻW na Kościelcu z przyczyn organizacyjnych.

CZ. CIESZYN – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza do klubu przy ul. Fabrycznej 21. 11. godz. 18.00 na prelekcję p. W. Chrząszcza - wyprawa Shisha Pangma Himalaje.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 25. 11. o godz. 15.30.

TRZYNIEC OSÓWKI – MK PZKO zaprasza na prelekcję Władysława Kubienia pt. „Delta Dunaju” 21. 11. o godz. 16.00 do świetlicy SO w lokalu szkoły na Osówce, będzie czynny również kiermasz polskiej książki.
KARWINA HENRYK – MK PZKO za-

*Jak to życie jest krótkie – jak leci,
widzisz to dopiero w obliczu śmierci.
Jak stracisz kogoś, kto ci był drogi,
z kim przeszedłeś przez życie kawał drogi.*

Anna Kantorowa

Dotknięci bolesną stratą zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15 listopada 2008 zmarła tragicznie w wieku lat 70 nasza Najdroższa Mama, Siostra, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Ciocia, Przyjaciółka

śp. ANNA KANTOROWA

z Bystrzycy. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 20 listopada 2008 o godzinie 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na miejscowym cmentarzu. W głębokim żalu pogrążona rodzina.

*Życie ma tylko jedno – każdy z nas,
więc żyj go na pełno w każdy czas.
Ciesz się z każdego dnia i godziny,
że jeszcze żyjesz – bądź szczęśliwy.*

Anna Kantorowa
GL-695

Wyrazy głębokiego współczucia w związku z tragiczną śmiercią

śp. ANNY KANTOR

dla całej Rodziny składa MK PZKO Bystrzyca.

GL-696

Najgłębsze wyrazy współczucia Rodzinie naszej Drogiej Koleżanki

śp. HANI KANTOR

z Bystrzycy w związku z Jej nagłym, niespodziewanym odejściem składa Sekcja Kobiet ZG PZKO.

GL-699

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 14 listopada 2008 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 69 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. TADEUSZ WINKLER

zamieszkały w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłego odbędzie się dziś, 20 listopada 2008 o godz. 14.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-226

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 11. 2008 zmarła w wieku 79 lat nasza Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. ZOFIA ZOTYKOWA

zamieszkała w Hawierzowie Suchej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 21. 11. 2008 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Suchej Średniej. Zasmucona rodzina. AD-146

Wyrazy najgłębszego współczucia członkini Zarządu i Klubu Kobiet **pani Emilii Łukosz** z powodu niespodziewanego zgonu Męża

śp. BOLESŁAWA ŁUKOSZA

składa Zarząd i Klub Kobiet MK PZKO w Stonawie.

GL-703

prasza na spotkanie przedświąteczne 22. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO w Karwinie Frysztacie. W programie prelekcja mgr Danuty Ondruch pt. „Biblia jako dzieło literackie”.

PTTS „BŚ” – zaprasza 22. 11. o godz. 14.30 do Domu PZKO w Wę-

KOŚCIOŁY I DOMY MODLITWY NA ZAOLZIU⁽⁵⁾ Dom Modlitwy Adwentystów w Czeskim Cieszynie

Pierwszy zbor Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego (KADS) w Cieszynie powstał jeszcze w czasach Monarchii Austro-Węgierskiej, w roku 1908, w prawobrzeżnej części miasta. Po podziale miasta w roku 1920 wierni, którzy pozostali w obecnym Cz. Cieszynie, musieli zatroszczyć się o miejsce, gdzie mogliby odprawiać nabożeństwa. W końcu wybudowali własny Dom Modlitwy przy ulicy noszącej obecnie w związku z tym nazwę Przy Domu Modlitwy. Budynek ten stoi do dziś, jednak funkcjonuje jako dom rodzinny.

W roku 1952 ówczesne władze komunistyczne postawiły to wyzwanie poza prawem, konfiskując zarazem wszelki jego majątek, włącznie z czeskoskocieszyńskim Domem Modlitwy. Wprawdzie w cztery lata później zalegalizowano KADS na nowo, jednak wszelkie skradzione dobra już nie powróciły z powrotem do właścicieli. Wierni byli zmuszeni do znalezienia swojego miejsca zgromadzeń. Spotykali się, gdzie się dało, m.in. w dużej sali w restauracji Na Brandysie. Na początku lat 60. zaistniała możliwość wynajmu kościółka przy ul. Frydeckiej, który należał do Zboru Ewangelickiego Kościoła Czeskobraterskiego. Około roku 1968 ze świątyni zaczął korzystać również założony w 1964 r. Zbor Kościoła Braterskiego, który przejął ją w roku 2002 na własność.

Czeskoskocieszyńscy adwentyści zdecydowali, że znowu poszukają nowego miejsca do zgromadzeń. Zakupili więc dom rodzinny przy ul. Krótkiej. Na parterze znajdował się warsztat ślusarski i garaż, natomiast na pierwszym piętrze mieszkanie. Na podstawie planów, które opracowali architekci Mirosław Kraus z Cz. Cieszyna i Petr Labudek z Hawierzowa, postanowiono rozbudować obiekt i urządzić w nim Dom Modlitwy. Prace, które przeprowadzano własnymi siłami, rozpoczęto we wrześniu 2006 roku, natomiast uroczyste otwarcie już gotowego obiektu nastąpiło 1 grudnia 2007 roku.

Sobotnie nabożeństwa odbywają się o godz. 9 i 15.30. Kaznodzieją zboru jest Karel Strouhal.

CZESŁAW GAMROT

Dom Modlitwy Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Cz. Cieszynie. Czeskoskocieszyński zbor tego wyznania obchodził w tym roku stulecie swojego istnienia.

dryni (Czytelnia) na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego. Inf.: 732 175 618, 596 311 685.

KONCERTY

KARWINA FRYSZTAT – Rzymskokatolicki urząd parafialny zaprasza na Koncert Chrystusa Króla 23. 11. o godz. 15.30 do kościoła w Karwinie Frysztacie. W programie zabrzmiały utwory muzyki sakralnej. Wystąpią: baryton Jiří Černý, organy Anna Tomanek i Kamil Novák, skrzypce Jan Huszár, wiolonczela Jiří Merta, schola i chór kameralny pod batutą Dany Syrek.

MOSTY k. JABLONKOWA – MK PZKO oraz chór „Przełęcz” zapraszają na koncert „Na swojskóm nute” w sobotę 22. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO. Wystąpią z pieśniami ludowymi dzieci szkolne i mostecko „Przełęcz”, prof. D. Kadłubiec z wykładem pt. „Wędrowki z pieśniczką cieszyńską przez lata i regiony”.

OFERTY

KUPIĘ krowę albo jałowkę rasy JERSEY. Tel. 596 361 383. RK-225

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-685

CO ZA OLZA

GALERIA KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ: do 14. 2. wystawa pt. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848-1918”. Czynna wt-pt: 8-18; po, so: 8-15.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Firma Exeter Steel Trade
poszukuje pracownika

do pracy biurowej

Wymagania:

■ **bardzo dobra znajomość języka polskiego i czeskiego**

■ **kultura osobista**

■ **zaradność**

■ **samodzielność**

w załatwianiu spraw

■ **prawo jazdy grupy B mile widziane**

Oferujemy:

■ **godne wynagrodzenie**

■ **pracę od zaraz**

Miejsce pracy:

Czeski Cieszyn lub okolice

Tel.: +420 608 470 731,

+48 662 474 295

PETR MAŚLEJ, MENEDŻER SPORTOWY DRUGOLIGOWEGO KLUBU MFK KARWINA:

Rynek piłkarski to nie studnia bez dna

Jego głos w Karwinie liczy się w szczególności. Petr Mašlej, menedżer sportowy drugoligowego klubu piłkarskiego MFK Karwina, jest obok prezesa klubu Jana Volfa głównym motorniczym profesjonalnego futbolu nad Olzą. Karwiniacy po długiej przerwie wrócili w tym roku do II ligi, której jesienne bramy zamknęły się w miniony weekend. Karwina na półmetku drugiej ligi z bilansem 17 pkt. zajmuje w stawce szesnastu drużyn 12. pozycję. – *Mogło być lepiej, ale nie należę do maruderów. Zakładaliśmy, że zdobędziemy 19 punktów, zabrakło nam więc tylko jednego. Wiosną postaramy się zagrać dużo lepiej* – powiedział w rozmowie z „Głosem” Petr Mašlej.

Jaka atmosfera panuje w zespole po ostatnim tegorocznym występie – przegranym meczu z HFK Olomuniec 2:4?

Mecz w Olomuńcu przegraliśmy w zasadzie na własne życzenie, marnując mnóstwo wyśmienitych okazji w pierwszej połowie. Ten występ obnażył wszystkie mankamenty obecnej drużyny. Czyli w pierwszym rzędzie słabą skuteczność napastników oraz złe wypełnianie zadań defensywnych. I należy podkreślić, że to nie tylko obrońcy byli winni utraty aż czterech bramek, bo do defensywy muszą włączyć się wszyscy. A tego w Olomuńcu nie widziałem, zresztą jak w paru innych meczach. Zespół budowany był w czerwcu w dużym pośpiechu i jeszcze nie wszystkie koła się zazaębiły.

Widziałem w tym sezonie Karwinę finezyjną, ale byłem też świadkiem wręcz koszarnej gry. Dlaczego taka huśtawka?

Mówię, że z trenerem Leošem Kalvodą mieliśmy

Petr Mašlej w swojej karierze piłkarskiej grał m.in. w barwach Banika Ostrawa, FC Magdeburg i Karwiny.

stosunkowo mało czasu, bo tylko pięć tygodni, by skonsolidować kadrę na występy w drugiej lidze. Uważam, że zrobiono maksymalnie dużo, tym bardziej, że w drugiej lidze obok nas występuje także Trzinec, Opawa i Fulnek. W tym regionie po prostu zrobiło się strasznie ciasno, a przecież rynek piłkarski to nie studnia bez dna. W przerwie zimowej postaramy się jednak umiejętnie uzupełnić zespół.

Czy może pan już dziś podać jakieś konkretne?

Zdradzę, że do zespołu dołączył historycznie pierwszy Afrykańczyk w dziejach klubu, 20-letni napastnik Hervé Christian Tchami z Kamerunu. Chodzi o wychowanka akademii piłkarskiej z bundesligowego Hamburga, który w ubiegłym sezonie występował w barwach Zagłębia Sosnowiec. Trzymam za niego kciuki, by przebił się do podstawowej jedenastki naszego klubu. Sądzę, że mógłby wnieść spore ożywienie do gry, głównie oczywiście w ofensywie.

A współpraca z Odrą Wodzisław? Czy są już jakieś postępy?

Polski rynek jest bardzo ciekawy, ale też stosunkowo drogi. Współpraca z Odrą rozwija się standardowo i nie wykluczam, że w najbliższej przyszłości któryś z polskich piłkarzy wzmocni nasze szeregi. Oczywiście na zasadach wypożyczenia.

Który z obecnych karwińskich piłkarzy spełnił pańskie oczekiwania?

Na pewno Jan Buryán, który utrzymał w całym jesiennym sezonie równą formę. Motorem naszej gry był też Ondřej Ficek, nie zawiódł Tomáš Jursa. W okresie zimowym wróci do pełnych zajęć Tomáš Knötig, powinniśmy być więc dużo mocniejsi. Trener Kalvoda kładzie nacisk na kombinacyjną grę, w tym celu uzupełnimy też drużynę. Bo ten, kto oglądał przynajmniej kilka naszych spotkań, musiał zauważyć, że zespół nie ogranicza się tylko do stylu wysokich piłek do Martina Opica. A takie wyszane z palca recenzje pojawiły się w niektórych dziennikach.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Doborowa obsada Barbórki

W piątek startuje 35. Rajd GEMA 2000 Cieszyńska Barbórka – 11. Runda Rajdowego Samochodowego Pucharu PZM. Na starcie staną m.in. Kajetan Kajetanowicz, Zbigniew Cieślak, Damian Gielata i Leszek Kuzaj.

W rajdzie wystartuje ponad 80 załóg. Na starcie pojawi się m.in. Leszek Kuzaj, który ostatnio jechał w Cieszyńskiej Barbórce w 2001 roku. Nie zabraknie też Damiana Gielaty – czterokrotnego wicemistrza Polski, czy Zbigniewa Cieślaka, drugiego przed rokiem w Barbórce, który tym razem będzie bronił tytułu mistrza Śląska. Wiślański kierownik jest drugim aktualnym mistrzem Polski na liście zgłoszeń obok mieszkanka Ustronia Kajetana Kajetanowicza.

Final tegorocznego RSP PZM rozegrany zostanie na dziewięciu odcinkach specjalnych o łącznej długości 90,52 km. Start honorowy zaplanowano w piątek o godz. 21.00 z cieszyńskiego Rynku. W sobotę kierowcy rywalizowali będą na trzech odcinkach specjalnych powtarzanych trzykrotnie. Przygotowane zostaną oesy w Golezowie, Zamaraskach i Chybiu. Pierwszy odcinek startuje o 8.33, ostatni o 16.32. Zwycięska załoga wjedzie na metę około godz. 18.17. (gc)

POD PRYSZNICEM

Ciasno zrobiło się w strefie spadkowej drugiej ligi piłkarskiej po ostatniej w tym roku kolejce. Na półmetku rozgrywek w niewesołej sytuacji znalazło się praktycznie siedem zespołów, w tym dwóch reprezentantów naszego regionu.

Występy Karwiny i Trzynieca podsumować można tak samo: obie ekipy w miarę dobrze rozpoznały ten sezon, zakończyły go tymczasem z ostrym bólem głowy, który oczywiście udzielił się też ich kibicom. Poniekąd inne jest jednak podejście władz obu klubów do kwestii trenerskiej. O ile w Karwinie krzeselko obecnego szkoleniowca Leoša Kalvodę wygląda na stabilne, o tyle w Trzyniecu trenerzy zmieniają się szybciej, niż ceny ropy na światowych rynkach. Erich Cviertna, który pod Jaworowym zmienił w listopadzie Miroslava Kouřila, jest czwartym trzynieckim szkoleniowcem w przeciągu dwóch lat. I chociaż działacze trzynieckiego klubu deklarują, że nowemu tren-

rowi dają czas na aklimatyzację, przerwa zimowa oraz pierwsze mecze rundy wiosennej będą dla obu stron prawdziwą próbą nerwów. Cviertna wrócił z Kuwejtu na łono ostrej zaolziańskiej zimy, gdzie nawet najmniejsze potknięcie może drogo kosztować. Jego poprzednik Miroslav Kouřil wcale nie miał bowiem złych pomysłów, a raczej to piłkarze wydali na niego wyrok po fatalnych październikowych występach. Ericha Cviertnę dobrze pamiętam jeszcze z czasów, gdy prowadził pierwszoligowy Banik Ostrawa. Nie lubi łatwych porażek, a te właśnie przytrafiły się jego podopiecznym w ostatnich dwóch kolejkach. W przerwie zimowej także psycholog powinien więc popracować z piłkarzami, bo to głównie od nastawienia psychicznego wszystko zależy. I w pierwszym rzędzie trzynieccy zawodnicy powinni przestać się obrażać na dziennikarzy a skoncentrować się na własnych wynikach pracy. (jb)

Idzie zimno

Turniej tenisa stołowego dla PSP

W ubiegłą sobotę odbył się w Czeskim Cieszynie turniej tenisa stołowego dla uczniów Polskich Szkół Podstawowych. Organizatorem był PTTS „Beskid Śląski” w RC oraz SzKS „Olza” PSP Cz.Cieszyn. Łącznie we wszystkich kategoriach wiekowych wzięło udział ponad 40 zawodników. Wszystkie ekipy zaprezentowały się z jak najlepszej strony, ale brylowała Lutynia Dolna. Kierownikiem turnieju był Jan Cymorek, natomiast głównym sędzią Władysław Janik. Zwycięzcy otrzymali medale.

DZIEWCZYNY – kl. 1-5: 1. Alicja Folwarczna (Cz. Cieszyn), 2. Barbara Gaura (Cz. Cieszyn); kl. 6-9: 1. Klara Rylko (Gnojnik), 2. Jolana Szpyrc (Bystrzyca), 3. Tereza Heczko (Cz. Cieszyn).

CHŁOPCY – kl. 1-5: 1. Marek Kufa (Cz. Cieszyn), 2. Marian Szpyrc (Gnojnik), 3. Natanael Gruszka (Gnojnik); kl. 6-9: 1. Józef Mulka (Lutynia D.), 2. Jakub Lipus (Trzyniec I), 3. Tomasz Klus (Lutynia D.). (M. P.)

Medalistki kategorii 6-9: od lewej Jolana Szpyrc, Klara Rylko i Tereza Heczko.

SPORT POLSKI

● **WYPADEK BRAMKARZA NA SIŁOWNI.** Sezon dla bramkarza Arsenalu Londyn Wojciech Szczęsnego już się skończył. Polski zawodnik połamał rękę na siłowni. – *Po prostu straciłem równowagę, a sztangę miałem nad szyją, więc chciałem za wszelką cenę do końca utrzymać ją, żeby nie spadła mi na głowę. No i przygniotła mi rękę* – powiedział polskim dziennikarzom zmartwiony piłkarz, który nie będzie mógł trenować przez co najmniej trzy miesiące.

● **MISTRZOSTWA W DOBRYCH RĘKACH.** Organizacja mistrzostw Europy w siatkówce kobiet w 2009 roku znalazła się w dobrych rękach, takie przekonanie wyraził wiceprezydent Europejskiej Konfederacji Siatkówki (CEV) Jan Hronek w czasie wizyty w Warszawie. Czempionat zostanie rozegrany od 25 września do 4 października w Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi i Wrocławiu.

● **KRUCZEK OGŁOSIŁ KADRĘ.** W pierwszych w sezonie 2008/2009 zawodach Pucharu Świata w skokach narciarskich w Kuusamo (28-29 listopada) wystartuje pięciu Polaków. Trener kadry Łukasz Kruczek powołał do reprezentacji Adama Małysza, Łukasza Rutkowskiego, Kamila Stocha, Marcina Bachledę i Stefana Hulę. (jb, PAP)

EKSTRALIGA FLORBALU

SK FBC TRZYNIEC SSK FUTURE 3:10

Tercje: 1:4, 0:2, 2:4. Bramki i asysty: 12. Curney, 17. Żák, 60. Curney – 12. D. Šebek, 17. Michal Soukup, 17. Riebauer, 20. Rob, 22. D. Šebek, 40. Riebauer, 41. Kovacs, 55. Rob, 55. Riebauer, 60. Rob. Sędziowali Kačer – Vybihal. Kary 1:1. W. 60. Trzyniec: Cieślak – Černý, Führer, Fielek, Gajda, Sikora, Žurek – Šrámek, Žák, Curney – M. Ščigel, Kilčický, Janda – Plášek, Vlček.

Podopieczni trenera Ivo Jochmana wciąż czekają na pierwszy punkt w tym sezonie. Z praskim Future zegrali fatalnie i szansę na dobry wynik stracili już w połowie meczu. Wyróżniającą się postacią trzynieckiego zespołu był jak zwykle Curney, ale jeden zawodnik nie potrafi zmienić losów meczu.

LIBEREC HAWIERZÓW 7:6

Tercje: 2:0, 1:2, 4:4. Bramki: 5. Salát,

8. Krupička, 22. Křenek, 46. Salát, 54. Krupička, 56. Krupička, 59. Havrda – 23. Michalík, 45. Michalík, 45. Kubala, 48. Jurčík, 54. Kubala, 59. Kowal.

Hawierzowanie nie powiększyło swojego skromnego dziewięciopunktowego dorobku, przegrywając po zaciętej walce z Libercem. Złote trafienie zaliczył w meczu na minutę przed końcem Havrda. Na siódmy liberecki gol florbaliści Pegrusu nie zdążyli już zareagować.

1. Strzeszowice	10	23	60:37
2. Ml. Bolesław	10	23	51:37
3. Future	10	23	46:37
4. Bulldogs	10	21	61:40
5. Witkowice	9	20	44:28
6. Liberec	9	15	45:46
7. Pepino	10	14	72:60
8. Chodov	10	12	44:40
9. Hawierzów	10	10	46:52
10. Znojmo	10	9	44:61
11. Sparta	10	7	36:56
12. Trzyniec	10	0	35:90

W niedzielę: Trzyniec – Bulldogs Brno (14.00), Hawierzów – Tatrzan Strzeszowice (17.00). (jb)